

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Програма сприяння розвитку волонтерства * територіальної громади на 2023-2027 роки**

2022 рік

Типова цільова Програма сприяння розвитку волонтерської діяльності розроблена в межах впровадження проекту Ради Європи «Зміцнення громадської участі демократичному процесі прийняття рішень в Україні». Метою Програми є вирішення соціальних, гуманітарних і екологічних проблем через залучення жителів до волонтерської діяльності; залучення гуманітарної і благодійної допомоги всеукраїнських і міжнародних волонтерських ініціатив; налагодження ефективної співпраці та консолідації зусиль волонтерських ініціатив з органами місцевого самоврядування.

Автори програми:

Ольга Гвоздік, Експертка проекту Ради Європи «Зміцнення громадської участі демократичному процесі прийняття рішень в Україні»

Юлія Гвоздович, Експертка проекту Ради Європи «Зміцнення громадської участі демократичному процесі прийняття рішень в Україні»

Максим Лациба, Експерт проекту Ради Європи «Зміцнення громадської участі демократичному процесі прийняття рішень в Україні»

Максим Лукінюк, Експерт проекту Ради Європи «Зміцнення громадської участі демократичному процесі прийняття рішень в Україні»

Олександр Солонтай, Експерт проекту Ради Європи «Зміцнення громадської участі демократичному процесі прийняття рішень в Україні»

Паспорт програми

1	Мета програми	Створення сприятливих умов для розвитку волонтерської діяльності в територіальній громаді
2	Ініціатор розроблення Програми	Міський/селищний/сільський голова
3	Дата, номер та назва розпорядчого документа про розроблення проєкту програми	Розпорядження міського/селищного/сільського голови "Про підготовку проєкту програми "Про сприяння розвитку волонтерства * міської територіальної громади на 2023-2027 роки"
4	Законодавчі та нормативні документи, на підставі яких розроблена Програма	Конституція України, Закони України "Про місцеве самоврядування в Україні", "Про волонтерську діяльність", "Про благодійну діяльність та благодійні організації", Бюджетний кодекс України, Національна стратегія сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021 – 2026 роки, затвердженої Указом Президента України №487/2021, Державна цільова соціальна програма «Молодь України» на 2021 – 2025 роки, затверджена постановою КМУ від 02.06.2021 № 579.
5	Розробник Програми	Профільний виконавчий орган міської ради
6	Співрозробники Програми	Неприбуткові організації та установи, що залучають до своєї діяльності волонтерів, профільні науковці та експерти
7	Відповідальний виконавець Програми	Профільний виконавчий орган міської ради
8	Учасники та співвиконавці Програми	Виконавчі органи міської ради, комунальні установи та заклади, неприбуткові організації, що залучають до своєї діяльності волонтерів, волонтерські ініціативи
9	Термін реалізації Програми	2023 – 2027 роки
10	Перелік бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	Місцевий бюджет територіальної громади, додаткові джерела фінансування, які були отримані у вигляді фінансової та технічної допомоги, міжнародних грантів, гуманітарної та іншої допомоги, яка не заборонена діючим законодавством України.

11	Орієнтовний обсяг коштів для реалізації Програми	2023 рік – 2024 рік – 2025 рік – 2026 рік – 2027 рік –
----	--	--

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Необхідність сприяння розвитку волонтерства

В Україні відбувся потужний сплеск волонтерського руху після анексії Російської Федерацією територій України та воєнної агресії в 2014 році. Другий етап бурхливого розвитку волонтерства розпочався внаслідок повномасштабної війни Російської Федерації проти держави України у 2022 році. Волонтери нарівні з іншими державними інституціями та органами місцевого самоврядування активно підтримують Збройні сили України, підрозділи сил територіальної оборони, організовують роботу щодо соціального захисту громадян у населених пунктах надаючи гуманітарну та медичну допомогу, працюють у напрямку адаптації тимчасово переміщених осіб.

Українське суспільство відпрацювало механізм надання оперативної допомоги тим, хто цього потребує. Маючи волонтерський досвід та непереборне бажання підтримувати свою армію, захищати країну та землю, українці та українки швидко залучають внутрішні та зовнішні ресурси для закриття найрізноманітніших запитів в громадах.

Враховуючи впровадження в Україні європейських практик взаємодії держави та громадських об'єднань, діяльність яких має соціальну спрямованість, є необхідним надати матеріально-технічну, організаційну підтримку інститутам громадянського суспільства, діяльність котрих направлена соціальний захист населення шляхом затвердження в громадах програми сприяння розвитку волонтерства.

Цільова програма з сприяння розвитку волонтерства дозволить утвердити потужний розвиток волонтерської діяльності та зробити його постійним діючим рухом, а також підтримати зусилля активістів в цих напрямках.

Цільова програма спрямована на розвиток волонтерської діяльності, що здійснюється на базі таких організацій та установ:

- 1) неприбуткові організації та установи, що залучають до своєї діяльності волонтерів:
 - громадські об'єднання та благодійні організації, які зареєстровані на території громади;
 - органи самоорганізації населення, об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, які зареєстровані на території громади;
 - комунальні неприбуткові установи та заклади (навчальні заклади (дошкільні, середні, позашкільні, професійно-технічні), медичні лікувально-профілактичні заклади (госпіталь, лікарня, поліклініка, амбулаторія), заклади культури тощо).

2) волонтерські ініціативи, які не мають офіційного юридичного статусу.

Активне становлення та розвиток волонтерської діяльності в територіальній громаді дозволяє ефективно вирішувати найкритичніші проблеми місцевого та національного рівня в короткі терміни.

Цільова програма зі сприяння розвитку волонтерства спрямована на посилення волонтерської діяльності за такими напрямками:

- надання волонтерської допомоги з метою підтримки малозабезпечених, безробітних, багатодітних, бездомних, безпритульних, осіб, що потребують соціальної реабілітації;
- здійснення догляду за хворими, особами з інвалідністю, самотніми, людьми похилого віку та іншими особами, які через свої фізичні, матеріальні чи інші особливості потребують підтримки та допомоги;
- надання допомоги громадянам, які постраждали внаслідок надзвичайної ситуації техногенного чи природного характеру, дії особливого періоду, правових режимів надзвичайного чи воєнного стану, проведення антитерористичної операції, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації, у результаті соціальних конфліктів, нещасних випадків, а також жертвам кримінальних правопорушень, біженцям, внутрішньо переміщеним особам;
- надання допомоги особам, які через свої фізичні або інші вади обмежені в реалізації своїх прав і законних інтересів;
- проведення заходів, пов'язаних з охороною навколишнього природного середовища, збереженням культурної спадщини, історико-культурного середовища, пам'яток історії та культури, місць поховання;
- сприяння проведенню заходів національного та міжнародного значення, пов'язаних з організацією масових спортивних, культурних та інших видовищних і громадських заходів;
- надання волонтерської допомоги для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного або природного характеру;
- надання волонтерської допомоги Збройним силам України, іншим військовим формуванням, правоохоронним органам, органам державної влади під час дії особливого періоду, правових режимів надзвичайного чи воєнного стану, проведення антитерористичної операції, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації;
- надання волонтерської допомоги за іншими напрямками, не забороненими законодавством.

Органи місцевого самоврядування разом з активними жителями, організаціями та установами, що залучають до своєї діяльності волонтерів здатні зробити значний внесок у сталий розвиток територіальної громади та регіону. Громадські об'єднання та благодійні організації є одним з індикаторів розуміння процесів, що відбуваються в громаді, захисником інтересів та прагнень соціальних груп та окремих жителів громади.

Наразі, серед жителів, посилюється розуміння важливої ролі волонтерської діяльності з необхідністю створення моделі таких суспільних відносин, за яких волонтери спільно між собою та разом з владою могло б працювати на покращення життя в громаді, регіону та країни.

— сільська/селищна/міська рада також зацікавлена розвитком волонтерства та прагне залучити активних жителів до життя громади, соціально-економічного

розвитку та вирішення актуальних питань громади. За таких умов, задля забезпечення стабільного розвитку волонтерства у громаді, необхідно налагоджувати та посилювати систему взаємодії влади з організаціями та установами, що залучають до своєї діяльності волонтерів, бізнесом, волонтерськими ініціативами, що в свою чергу, вимагає чіткого визначення та планування спільних дій та заходів, проведення регулярних консультацій з громадськістю.

Дієвим стимулом в налагодженні ефективного діалогу та партнерських відносин стане прийняття та реалізація «Цільової програми сприяння розвитку волонтерства на 2023-2027 роки» (далі – Програма), яка спрямована на комплексне вирішення найактуальніших суспільних питань, створення необхідних умов для розбудови волонтерства, громадянського суспільства, громадської ініціативи та самоорганізації, забезпечення інклюзивного прийняття управлінських рішень, задоволення суспільних інтересів з використанням різноманітних форм демократії участі. Ухвалення Програми сприятиме забезпеченню додаткових можливостей для реалізації громадянських прав та розвитку громадської активності.

Нормативно-правова база Програми:

Програма розроблена відповідно до Конституції України, Законів України "Про місцеве самоврядування в Україні", "Про волонтерську діяльність", "Про благодійну діяльність та благодійні організації", Бюджетного кодексу України, Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021 – 2026 роки, затвердженої Указом Президента України №487/2021, Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2021 – 2025 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 02.06.2021 № 579.

Визначення основних понять, що вживаються у Програмі:

благодійна організація - юридична особа приватного права, установчі документи якої визначають благодійну діяльність в одній чи кількох сферах, визначених Законом України "Про благодійну діяльність та благодійні організації", як основну мету її діяльності.

волонтерська діяльність - добровільна, соціально спрямована, неприбуткова діяльність, що здійснюється волонтерами шляхом надання волонтерської допомоги.

волонтерська допомога - роботи та послуги, що безоплатно виконуються і надаються волонтерами.

волонтер - фізична особа, яка добровільно здійснює соціально спрямовану неприбуткову діяльність шляхом надання волонтерської допомоги.

громадське об'єднання – це добровільне об'єднання фізичних осіб та/або юридичних осіб приватного права для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних, та інших інтересів.

громадянське суспільство – це суспільство, у якому вільно реалізуються основоположні права і свободи людини і громадянина через різноманітні форми публічної громадської активності та самоорганізації; сукупність самостійних, незалежних від держави інститутів і відносин, заснованих на свободі особистості, плюралізмі поглядів і демократичному правопорядку;

організації та установи, що залучають до своєї діяльності волонтерів - в рамках цієї Програми це неприбуткові громадські об'єднання, благодійні організації, органи самоорганізації населення, об'єднаннями співвласників багатоквартирних будинків, комунальні неприбуткові установи та заклади.

Розділ II. ВИЗНАЧЕННЯ ОСНОВНИХ ПРОБЛЕМ, НА РОЗВ'ЯЗАННЯ ЯКИХ СПРЯМОВАНА ПРОГРАМА

На сьогодні, незважаючи на високий рівень суспільної підтримки волонтерської діяльності, більшість жителів не залучені до неї, що актуалізує питання популяризації переваг волонтерства. Крім того, потребує уваги питання сприяння розвитку волонтерської діяльності як одного з основних напрямів діяльності громадянського суспільства.

Органи місцевого самоврядування уникаючи втручання у діяльність волонтерських ініціатив, організацій та установ, що залучають до своєї діяльності волонтерів, мають створювати сприятливі умови для розвитку волонтерства, громадської активності, підвищення рівня самоорганізації жителів та впроваджувати інструменти громадської участі у прийнятті та реалізації владних рішень. Тому Програма сприяння розвитку волонтерства передбачає посилення взаємодії волонтерських ініціатив, організацій та установ, що залучають до своєї діяльності волонтерів з органами місцевого самоврядування.

Хоча останні роки засвідчують тенденцію збільшення кількості волонтерських ініціатив, організацій та установ, що залучають до своєї діяльності волонтерів по всій Україні, але процес зростання ще потребує стійкості, збільшення інформації щодо можливості доступу до волонтерства, популяризації волонтерської діяльності, формування позитивної культури та іміджу волонтера, фінансової та правової грамотності ведення волонтерської, благодійної діяльності. Крім того, незважаючи на стабільний та порівняно високий рівень довіри суспільства до громадських організацій та волонтерів, що фіксується в різноманітних дослідженнях протягом останніх років майже не збільшується частка тих українців, які є членами громадських об'єднань або беруть активну участь у їхній діяльності, чи, принаймні, готові періодично долучатись до окремих ініціатив, як волонтери.

Серед загальноукраїнських проблем, які уповільнюють розвиток волонтерства, також є слабка матеріально-технічна база та матеріально-фінансова нестабільність громадських об'єднань, відсутність масової освіти з тематики волонтерства, низька медіаграмотність, повільна зміна культури управління влади у сфері підвищення відкритості і незначне поширення цінностей діалогу та партнерства в суспільстві.

Проблемним питанням залишається і низький рівень інституційного розвитку організацій та установ, що залучають до своєї діяльності волонтерів, відсутність стабільного залучення професійних кадрів та фінансових і матеріальних ресурсів, сталих практик партнерства з органами місцевого самоврядування, бізнесом.

Вище зазначені проблеми актуалізують потребу ефективної комунікації, організацій та установ, що залучають волонтерів з місцевою владою, а також кооперації між собою, обміну досвідом та кращими практиками задля збільшення залучення зовнішніх ресурсів та реалізації як місцевих так і національних проблем. А в умовах повномасштабної війни Російської Федерації проти України, сучасних територіальних і глобальних викликів, вирішення піднятих складнощів набувають ще більш особливої важливості та необхідності збільшення інституційної стійкості та громадянської згуртованості України .

Розділ III. ОБГРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ І ЗАСОБІВ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ, ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ТА СТРОКИ ВИКОНАННЯ

Програма передбачає проведення протягом 2023–2027 років заходів, спрямованих на розвиток волонтерства, зростання включеності жителів у волонтерську діяльність та активізацію їхньої залученості у суспільно значущі сфери життя громади; налагодження конструктивної співпраці місцевої влади з організаціями та установами, що залучають волонтерів; збільшення зовнішніх ресурсів для вирішення місцевих проблем; посилення рівня довіри жителів до влади, у т.ч. через підтримку волонтерських ініціатив спрямованих на вирішення проблем пов'язаних з волонтерською діяльністю в громаді; створення сприятливих умов для розвитку волонтерства та мереж; проведення різноманітних освітніх заходів, навчальних семінарів, форумів, конференцій; покращення матеріально-технічної бази волонтерських ініціатив та посилення організаційної та інституційної підтримки організацій та установ, що залучають волонтерів; впровадження постійно діючої інформаційно-просвітницької кампанії та інше.

Строк виконання Програми – п'ять років (2023 – 2027 роки).

Заходи Програми фінансуються за рахунок коштів бюджету — міської територіальної громади та коштів з інших джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством України.

Розділ IV. МЕТА ПРОГРАМИ

Метою Програми є:

Метою програми є вирішення соціальних, гуманітарних і екологічних проблем через включення жителів до волонтерської діяльності в громаді та залучення гуманітарної і благодійної допомоги всеукраїнських і міжнародних волонтерських ініціатив для спільного вирішення місцевих проблем, а також налагодження ефективної співпраці та консолідації зусиль волонтерських ініціатив з органами місцевого самоврядування.

Розділ V. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА ЗАХОДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

Основними завданнями реалізації Програми є:

- Забезпечення сприятливих умов для розвитку волонтерства, підвищення рівня самоорганізації жителів в територіальній громаді для участі у волонтерській діяльності.
- Сприяння в інституційному розвитку організацій та установ у громаді, що залучають до своєї діяльності волонтерів через проведення освітніх та інших заходів.
- Популяризація, посилення участі членів громади у волонтерській діяльності та забезпечення поінформованості громади через впровадження постійно діючої інформаційно-просвітницької кампанії.
- Забезпечення системної участі організацій та установ, що залучають волонтерів до формування та вирішення питань місцевого значення, а також посилення комунікації між собою та з органами місцевого самоврядування, розвиток волонтерських мереж.

Заходи Програми сприяння розвитку волонтерства * територіальної громади на 2023-2027 роки наведені у **Додатку 2**.

Розділ VI. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМИ¹

Фінансове забезпечення Програми здійснюється за рахунок коштів бюджету територіальної громади, передбачених у бюджеті територіальної громади на відповідний рік, і визначається щороку, виходячи з реальних можливостей бюджету територіальної громади. Додатковими джерелами фінансування Програми є кошти, які були отримані у вигляді фінансової та технічної допомоги, міжнародних грантів, гуманітарної та іншої допомоги, яка не заборонена діючим законодавством України.

Розпорядниками коштів, виділених на заходи з розвитку волонтерської діяльності в територіальній громаді, є виконавчі органи, а також комунальні установи та заклади територіальної громади.

Реалізація цієї програми надасть можливість залучити додаткові позабюджетні ресурси для реалізації місцевих цільових програм, зокрема: соціального захисту населення, благоустрою, охорони здоров'я, соціально-економічного розвитку, молоді та спорту та інших.

Розрахунок асигнувань на реалізацію заходів (ресурсне забезпечення Програми) наведено в **Додатку 1**.

Додаток №1 Ресурсне забезпечення Програми

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання Програми	Роки виконання Програми					Усього витрат на виконання Програми
	2023	2024	2025	2026	2027	
Обсяг ресурсів, усього, у тому числі:	-	-	-	-	-	-
Місцевий бюджет територіальної громади	-	-	-	-	-	-
Додаткові джерела фінансування, які були отримані у вигляді фінансової та технічної допомоги, міжнародних грантів, гуманітарної та	-	-	-	-	-	-

¹ за наявної можливості фінансувати видатки для реалізації Програми з місцевого бюджету

Розділ VII. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

Реалізація Програми дозволить:

1. Збільшити включеність жителів у волонтерську діяльність та активізувати їхню залученість у суспільно значущій роботі для територіальної громади;
2. Збільшити кількість організацій та установ, які залучають позабюджетні ресурси та волонтерів для вирішення місцевих проблем;
3. Збільшити кількість благодійної і гуманітарної допомоги, яка надійшла в територіальну громаду в рамках волонтерської діяльності;
4. Збільшити кількість робіт і послуг які були надані безкоштовно для жителів громади в рамках волонтерської допомоги.
5. Збільшити соціальний капітал громади через самоорганізацію жителів, соціальну активність та включеність в розвиток громади.

Розділ VIII. КООРДИНАЦІЯ, МОНІТОРИНГ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ХОДОМ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Загальну координацію та контроль за виконанням Програми здійснює — виконавчий комітет та сільська/селищна/міська ради *** територіальної громади.

Поточну координацію та контроль здійснює профільний виконавчий орган сільської/селищної/міської ради (наприклад: відділ зв'язків з громадськістю).

Відповідальність за виконання заходів Програми несуть її виконавці.

Моніторинг виконання Програми

Профільний виконавчий орган міської ради щорічно проводить моніторинг виконання Програми за такими показниками:

- обсяг бюджетних коштів, витрачених на реалізацію Програми;
- обсяг позабюджетних коштів, залучених для реалізації Програми;
- кількість організацій та установ, які залучили позабюджетні ресурси та волонтерів для вирішення місцевих проблем через волонтерську діяльність;
- обсяг благодійної і гуманітарної допомоги, яка надійшла в територіальну громаду в рамках волонтерської діяльності;
- обсяг робіт і послуг які були надані безкоштовно для жителів громади в рамках волонтерської допомоги;
- відповідність здійснюваних заходів запланованим заходам на цей період;
- кількість організацій та установ, що залучають волонтерів, а також волонтерських ініціатив, що долучилися до створення та діяльності “Волонтерського хабу”
- кількість організацій та установ, що залучають волонтерів, а також волонтерських ініціатив, що скористалися виділеним приміщенням для складу гуманітарних речей;
- кількість осіб з організацій та установ, що залучають волонтерів, а також волонтерських ініціатив здійснили візити, стажування чи обміни у сусідні та партнерські територіальні громади, інші регіони, громади-партнери за

- кордоном з метою ознайомлення з кращими практиками, розробкою та реалізацією спільних проектів із залученням волонтерської діяльності тощо;
- кількість проведених публічних заходів (форумів, конференцій, семінарів та інших заходів) присвячених розвитку волонтерству;
 - кількість осіб, що пройшли навчання з волонтерського менеджменту та фінансової грамотності:
 - з громадських об'єднань, благодійних та інших неприбуткових організацій,
 - з ОСББ, органів самоорганізації населення,
 - комунальних установ, закладів.
 - кількість педагогів закладів освіти громади, що пройшли тематичні навчання з питань волонтерської діяльності та залучення до них;
 - кількість школярів, що в закладах освіти громади пройшли освітній курс з "Громадянської освіти";
 - кількість працівників органів місцевого самоврядування, комунальних установ та закладів, що пройшли навчання з залучення волонтерів, а також з їх координації;
 - кількість осіб, що пройшли освітні заходи з основ волонтерської та благодійної діяльності та інше;
 - кількість заходів реалізованих в рамках інформаційно-просвітницької кампанії з метою популяризації волонтерської діяльності (в тому числі, розроблення інформаційних матеріалів, аудіо та відеороликів, публічних заходів, статей в ЗМІ тощо);
 - кількість учасників, що взяли участь в щорічному регіональному Форуму волонтерських ініціатив;
 - кількість організацій та установ, що залучають волонтерів у засіданні виконавчого комітету міської ради, де розглядалися питання про стан розвитку волонтерства в громаді;
 - кількість колегіальних органів на базі місцевого самоврядування, до яких залучені представники організацій та установ, що залучають волонтерів;
 - кількість публічних консультацій, обговорень, заходів по суспільно важливим питанням волонтерства, гуманітарних потреб та проблем громади, до яких були залучені організацій та установ, що залучають до своєї діяльності волонтерів.

Виконавці Програми в особі управлінь/відділів сільської/селищної/міської ради надають інформацію про реалізацію заходів Програми профільному виконавчому органу сільської/селищної/міської ради до 1 лютого.

За підсумками моніторингів до 15 лютого профільний виконавчий орган міської ради готує звіт про хід реалізації Програми за рік, який включає:

- моніторингові показники та оцінку їх реалізації відповідно до Програми;
- інформацію від виконавців програми про хід реалізації Програми;
- аналіз причин виконання та/або невиконання заходів Програми;
- пропозиції щодо внесення змін до Програми та/або розробки та ухвалення документів, які сприятимуть ефективному виконанню Програми

До 28 лютого профільний виконавчий орган міської ради проводить публічні консультації, на яких обговорюється звіт про хід реалізації Програми. Під час публічних консультацій організації та установи, що залучають до своєї діяльності

волонтерів та волонтерські ініціативи надають свої пропозиції і зауваження, щодо стану реалізації Програми.

Профільний виконавчий орган міської ради за результатами публічних консультацій доповнює звіт про хід реалізації Програми аналізом отриманих пропозицій та зауважень. Який протягом 5 робочих днів після публічних консультацій оприлюднюється на офіційному сайті сільської/селищної/міської ради.

В березні звіт про хід реалізації Програми розглядається на засіданні виконавчого комітету міської ради з подальшим схваленням міською радою одночасно з пропозиціями щодо внесення змін та коригувань. У разі потреби профільний виконавчий орган міської ради розробляє пропозиції щодо доцільності продовження заходів, включення додаткових заходів, уточнення показників, обсягів і джерел фінансування, строків виконання заходів.

Рішення, висновки чи рекомендації, що приймаються за результатами розгляду звіту про хід реалізації Програми оприлюднюються на офіційному сайті сільської/селищної/міської ради, відповідно до норм ЗУ “Про доступ до публічної інформації”.

Додаток 2. Заходи Програми сприяння розвитку волонтерства *** територіальної громади на 2023-2027 роки

№ з/п	Перелік напрямів та зміст заходів	Відповідальні за виконання	Термін виконання	Орієнтовні обсяги фінансування (тис. грн)			Очікуваний результат
				Міський бюджет	Інші джерела фінансування	Всього	
1. Забезпечення сприятливих умов для розвитку волонтерства, підвищення рівня самоорганізації жителів в територіальній громаді для участі у волонтерській діяльності							
1.1	<p>Створення електронного ресурсу/платформи/розділу на сайті міської ради з інформацією пов'язаною з волонтерською діяльністю в територіальній громаді.</p> <p>Електронна платформа дає можливість:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розмістити перелік організацій та установ, що залучають до своєї діяльності волонтерів за видами і напрямками діяльності; - розмістити перелік волонтерів з напрямками діяльності; - переглянути інтерактивну карту організацій; - самостійного включення в перелік організацій, що залучають до волонтерської діяльності; - формування переліку проблем; - сформуванню заявки щодо потреби/проблеми що може бути вирішена за допомогою волонтерської діяльності; 	<ul style="list-style-type: none"> - Профільні відділи/управління місцевої ради; - Організації та установи, що залучають до своєї діяльності волонтерів; - Проекти міжнародної технічної допомоги тощо. 	<p>2023</p> <p>2024</p> <p>2025</p> <p>2026</p> <p>2027</p>	-	-	-	<p>Забезпечення органів місцевого самоврядування, ЗМІ, донорів та громадськості актуальною інформацією про волонтерську діяльність в громаді, функціонування організації та установ, що залучають до своєї діяльності волонтерів.</p> <p>Формуються партнерські мережі, налагоджується координація між організаціями та волонтерами, покращується взаємодія в ланцюгу потреб та пошуку рішень.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - отримати інформацію щодо можливості надання чи отримання гуманітарної допомоги; - координації організацій між собою; - тощо 						<p>Дасть можливість жителям долучитись до волонтерської діяльності, установам та організаціям, що залучають волонтерів знайти партнерів</p>
1.2	<p>Підтримати створення та матеріально-технічно забезпечити діяльність інформаційно-ресурсного центру "Волонтерський хаб" в одному з зручних для громади приміщень та за координації коаліції волонтерських ініціатив.</p> <p>Хаб надає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - місце для зустрічей волонтерів та їх координаторів, а також для роботи, доступ до оргтехніки, простір для навчання, проведення заходів; - надання правових консультацій та проведення навчальних семінарів для організацій, що залучають волонтерів щодо законодавства про волонтерську діяльність, ввезення та обліковування гуманітарної допомоги, збору благодійних пожертв, створення і діяльності громадських об'єднань та благодійних організацій тощо. - допомога в розробленні та прийнятті ГО, БО, ОСББ, ОСН, які залучають волонтерів власної програми з залучення та координації волонтерів; - сприяння в залученні молоді, ВПО та інших жителів громади до волонтерських ініціатив; - залучення за необхідності організації, які надають психологічну допомогу, для ментальної стійкості волонтерів; 	<ul style="list-style-type: none"> - Профільні відділи/управління місцевої ради; - Організації та установи, що залучають до своєї діяльності волонтерів; - Проекти міжнародної технічної допомоги тощо. 	<p>2023</p> <p>2024</p> <p>2025</p> <p>2026</p> <p>2027</p>	-	-	-	<p>Збільшення кількості публічних та волонтерських заходів проведених установами, організаціями та волонтерськими ініціативами за підтримки Волонтерського хабу.</p> <p>Збільшення кількості наданих консультацій в рамках Волонтерського Хабу, а також посилення горизонтальних та вертикальних мереж.</p>

	- забезпечення нетворкінгу та обміну досвідом між волонтерськими ініціативами та організаціями; - тощо						
1.3	Виділення приміщення для складу гуманітарних речей, яким можуть користуватися організації, що здійснюють прийом, зберігання та розподіл гуманітарної допомоги. Робота складу адмініструється організаціями, що здійснюють вище зазначену діяльність та органами місцевого самоврядування	- Профільні відділи/управління місцевої ради;	2023 2024 2025 2026 2027	- - - - -	- - - - -	- - - - -	Посилення інституційної спроможності організацій та установ, які залучають волонтерів, а також спроможність залучати гуманітарну допомогу
1.4	Надання автомобільного транспорту (легкового та вантажного) організаціям та установам, що залучають до своєї діяльності волонтерів для виконання окремо визначених завдань	- Профільні відділи/управління місцевої ради; - Комунальні установи та заклади	2023 2024 2025 2026 2027	- - - - -	- - - - -	- - - - -	Посилення інституційної спроможності організацій та установ, які залучають волонтерів, а також спроможність залучати гуманітарну допомогу та виконання визначених завдань
1.5	Розробка та запровадження Порядку надання організаціям, що залучають волонтерів в оренду комунального майна на конкурсних засадах для здійснення волонтерської діяльності	- Профільні відділи/управління місцевої ради; - Організації та установи, що залучають до своєї діяльності волонтерів	2023 2024 2025 2026 2027	- - - - -	- - - - -	- - - - -	Посилення інституційної спроможності організацій та установ залучати більшу кількість волонтерів до волонтерських проектів та планування нових проектів
1.6	Допомога в компенсації комунальних послуг організаціям, що залучають волонтерів, під час використання комунальних приміщень для реалізації своєї діяльності	- Профільні відділи/управління місцевої ради; - Організації, що залучають до своєї діяльності волонтерів	2023 2024 2025 2026 2027	- - - - -	- - - - -	- - - - -	Посилення інституційної спроможності організацій та установ залучати більшу кількість волонтерів до волонтерських проектів та

							планування нових проектів
1.8	Створення волонтерського чат боту, гарячої лінії (за допомогою телефона, е-пошти, сайту міської ради, е-порталу), яка надає консультаційну допомогу.	- Профільні відділи/управління місцевої ради; - Організації та установи, що залучають до своєї діяльності волонтерів	2023 2024 2025 2026 2027	- - - - -	- - - - -	- - - - -	Підвищення рівня обізнаності жителів, громадського середовища, комунальних установ та закладів у процедурах волонтерської діяльності, особливостей реалізації проектів у громаді.
1.9	Сприяння організаціям та установам, що залучають волонтерів у здійсненні візитів, стажувань та обмінів у сусідні та партнерські територіальні громади, інші регіони, громади-партнери за кордоном з метою розширення кращих практик, розробки та реалізації спільних проектів із залученням волонтерської діяльності, у т.ч. з використанням інструментів міжмуніципального співробітництва, міжнародного партнерства	- Профільні відділи/управління місцевої ради; - Асоціації органів місцевого самоврядування; - Організації та установи, що залучають до своєї діяльності волонтерів - Проекти міжнародної технічної допомоги тощо.	2023 2024 2025 2026 2027	- - - - -	- - - - -	- - - - -	Посилення популяризації успішного досвіду та добрих практик, налагодження професійних зв'язків та посилення міжсекторальної взаємодії
1.10	Проведення органами місцевого самоврядування конкурсу або включення в існуючі конкурси, проектів для громадських об'єднань та благодійних організацій щодо розвитку та залучення жителів до волонтерства в територіальній громаді.	- Профільні відділи/управління місцевої ради; - Організації та установи, що залучають до своєї діяльності волонтерів	2023 2024 2025 2026 2027	- - - - -	- - - - -	- - - - -	Підвищення кількості волонтерів в громаді та волонтерських послуг для вирішення гуманітарних проблем в громаді. Збільшення рівня професійності та матеріально-технічного забезпечення волонтерських ініціатив
1.11	Передбачити в місцевому бюджеті територіальної громади коштів на забезпечення витрат жителів громади (транспорт, харчування,	- Профільні відділи/управління міської ради, які самостійно або	2023 2024 2025	- - -	- - -	- - -	Збільшення кількості жителів, що залучаються до волонтерської

	інструменти, тощо), які здійснюють волонтерську діяльність на користь громади в рамках роботи та заходів комунальних установ та закладів.	через комунальні установи та заклади залучають до своєї діяльності волонтерів	2026 2027	- -	- -	- -	діяльності в рамках роботи та заходів комунальних установ та закладів
1.12	Сприяти організаціям та установам, що залучають до своєї діяльності волонтерів в організації та проведенні форумів, конференцій, семінарів та інших заходів присвячених розвитку волонтерству (надання приміщення, аудіо/відео/медіа/орг. техніки тощо)	- Профільні відділи/управління місцевої ради; - Комунальні установи та заклади	2023 2024 2025 2026 2027	- - - - -	- - - - -	- - - - -	Збільшення кількості заходів, що присвячені волонтерському спрямуванню, а також жителів, що залучаються до волонтерської діяльності. Збільшення кількості організацій та установ, що залучають до волонтерства.
2. Сприяння в інституційному розвитку організацій та установ у громаді, що залучають до своєї діяльності волонтерів через проведення освітніх та інших заходів							
2.1	Проведення навчання по волонтерському менеджменту та фінансовій грамотності (аудит, облік і звітування щодо роботи з гуманітарною та благодійною допомогою) для громадських об'єднань, благодійних та інших неприбуткових організацій, які планують створювати/розвивати свої власні програми з залучення та координації волонтерів.	- Профільні управління/відділи міської ради; - Організації та установи, що залучають до своєї діяльності волонтерів - Проекти міжнародної технічної допомоги тощо.	2023 2024 2025 2026 2027	- - - - -	- - - - -	- - - - -	Підвищення рівня професіоналізму в волонтерському менеджменті та фінансовій грамотності громадських об'єднань, благодійних та інших неприбуткових організацій. Збільшення кількості залученої гуманітарної та благодійної допомоги цими організаціями.
2.2	Проведення навчання по волонтерському менеджменту та фінансовій грамотності (аудит, облік і звітування щодо роботи з гуманітарною та благодійною допомогою) для ОСББ, органів самоорганізації населення, які планують	- Профільні управління/відділи міської ради; - Організації та установи, що залучають до своєї діяльності волонтерів	2023 2024 2025 2026 2027	- - - - -	- - - - -	- - - - -	Підвищення рівня професіоналізму в волонтерському менеджменті та фінансовій грамотності

	створювати/розвивати свої власні програми з залучення та координації волонтерів	- Проекти міжнародної технічної допомоги тощо.					ОСББ, органів самоорганізації населення. Збільшення кількості залученої гуманітарної та благодійної допомоги цими організаціями.
2.3	Проведення навчання по волонтерському менеджменту та фінансовій грамотності (аудит, облік і звітування щодо роботи з гуманітарною та благодійною допомогою) для комунальних установ, закладів, які планують створювати/розвивати свої власні програми з залучення та координації волонтерів.	- Профільні управління/відділи міської ради; - Організації та установи, що залучають до своєї діяльності волонтерів - Проекти міжнародної технічної допомоги тощо.	2023 2024 2025 2026 2027	- - - - -	- - - - -	- - - - -	Підвищення рівня професіоналізму в волонтерському менеджменті та фінансовій грамотності комунальних установ, закладів. Збільшення кількості залученої гуманітарної та благодійної допомоги, а також волонтерів до своєї діяльності.
2.4	Проведення тематичного навчання для педагогів закладів освіти громади з питань волонтерської діяльності та залучення до неї.	- Профільні відділи/управління місцевої ради; - Організації та установи, що залучають до своєї діяльності волонтерів - Проекти міжнародної технічної допомоги тощо.	2023 2024 2025 2026 2027	- - - - -	- - - - -	- - - - -	Підвищення рівня обізнаності педагогів закладів освіти у процедурах волонтерської та благодійної діяльності
2.5	Запровадження в закладах освіти громади освітнього курсу з "Громадянської освіти", який включає також модулі щодо: основи волонтерської та благодійної діяльності; основи законодавства, що регулює волонтерство; культури волонтерства; загальних понять життєдіяльності громадянського суспільства; форм публічної громадської активності та	- Профільний відділ/управління місцевої ради; - Організації та установи, що залучають до своєї діяльності волонтерів - Освітні заклади всіх форм власності в територіальній громаді;	2023 2024 2025 2026 2027	- - - - -	- - - - -	- - - - -	Розвиток волонтерських та громадянських компетенцій у школярів. Збільшення волонтерських ініціатив до яких залучаються чи проведуть школярі.

	самоорганізації населення з обов'язковими практичними заняттями.						
2.6	Проведення навчання для працівників органів місцевого самоврядування, комунальних установ та закладів щодо роботи з волонтерами та організацію власних волонтерських ініціатив, спрямованих на залучення та координацію волонтерів.	- Профільні відділи/управління місцевої ради; - Організації та установи, що залучають до своєї діяльності волонтерів - Проекти міжнародної технічної допомоги тощо.	2023 2024 2025 2026 2027	- - - - -	- - - - -	- - - - -	Підвищення професійного рівня працівників органів місцевого самоврядування, комунальних установ та закладів з питань волонтерства. Збільшення кількості волонтерів, яких залучили ОМС, комунальні установи та заклади до волонтерської діяльності та акцій.
2.7	Проведення освітніх заходів для волонтерів та жителів, які бажають стати волонтерами з основи волонтерської та благодійної діяльності; основи законодавства, що регулює волонтерство; культури волонтерства тощо.	- Профільні відділи/управління місцевої ради; - Організації та установи, що залучають до своєї діяльності волонтерів - Проекти міжнародної технічної допомоги тощо.	2023 2024 2025 2026 2027	- - - - -	- - - - -	- - - - -	Зростання кількості осіб, що отримали знання з волонтерської діяльності та долучилися до неї.
2.8	Проведення заходів з метою залучення жінок, жінок та чоловіків в декретних відпустках, багатодітних матерів та чоловіків, внутрішньо переміщених осіб, жителів літнього віку до волонтерської діяльності.	- Профільні відділи/управління місцевої ради; - Організації та установи, що залучають до своєї діяльності волонтерів - Проекти міжнародної технічної допомоги тощо.	2023 2024 2025 2026 2027	- - - - -	- - - - -	- - - - -	Забезпечення рівних умов і можливостей в територіальній громаді щодо залучення до волонтерської діяльності. Збільшення кількості громадян, які здійснюють якісну та цілеспрямовану волонтерську діяльність.
2.9	Здійснення ознайомчих, освітніх та інших візитів в дружні територіальні громади та інші регіони з метою вивчення та популяризації кращої	- Профільні відділи/управління місцевої ради;	2023 2024 2025	- - -	- - -	- - -	Підвищення рівня професіоналізму та знань щодо кращих практик в

	практики волонтерської діяльності, залучення громадськості, використання різноманітних форм демократії участі установ та організацій, що залучають до своєї діяльності волонтерів та волонтерських ініціатив	- Організації та установи, що залучають до своєї діяльності волонтерів - Проекти міжнародної технічної допомоги тощо.	2026 2027	- -	- -	- -	волонтерській діяльності. Підвищення рівня мережування між організаціями та установа, що залучають волонтерів, збільшення кількості залучених волонтерів, благодійної та гуманітарної допомоги в громаду.
--	--	--	--------------	--------	--------	--------	---

3. Популяризація, посилення участі жителів громади у волонтерській діяльності та забезпечення поінформованості громади через впровадження постійно діючої інформаційно-просвітницької кампанії

3.1	Проведення інформаційно-просвітницької кампанії з метою популяризації волонтерської діяльності, формування позитивної культури та іміджу волонтерства. В тому числі, розроблення інформаційних матеріалів, аудіо та відеороликів, наприклад: «Як стати волонтером в нашій громаді», «Маленький внесок - це великий вклад в спільну справу» та їх поширення через ЗМІ, соціальні мережі тощо.	- Профільні відділи/управління місцевої ради; - Організації та установи, що залучають до своєї діяльності волонтерів - Проекти міжнародної технічної допомоги тощо.	2023 2024 2025 2026 2027	- - - - -	- - - - -	- - - - -	Підвищення рівня поінформованості жителів щодо волонтерства. Збільшення кількості жителів, що долучилися до волонтерства чи створили власні волонтерські ініціативи. Організації активно залучають волонтерів до своєї діяльності.
3.2	Проведення щорічного регіонального Форуму волонтерських ініціатив, благодійності, корпоративної соціальної відповідальності в територіальній громаді.	- Профільні відділи/управління місцевої ради; - Організації та установи, що залучають до своєї діяльності волонтерів - Проекти міжнародної технічної допомоги тощо.	2023 2024 2025 2026 2027	- - - - -	- - - - -	- - - - -	Створення умов для комунікації та обміну досвідом між організаціями та установами, що залучають волонтерів та органами влади, а також між собою. Визначення, залучення зацікавлених сторін та налагодження

							взаємозв'язків. Побудова діалогу та досягнення згуртованості навколо пріоритетних цілей.
3.3	Залучення до інформаційно-просвітницької кампанії з розвитку волонтерства в громаді лідерів громадської думки (громадських діячів, військових, блогерів, експертів, відомих особистостей, знаменитостей тощо), які мають досвід волонтерської діяльності.	- Профільні відділи/управління місцевої ради; - Організації та установи, що залучають до своєї діяльності волонтерів - Проекти міжнародної технічної допомоги тощо.	2023 2024 2025 2026 2027	- - - - -	- - - - -	- - - - -	Формування позитивного образу волонтера, популяризація волонтерського руху в громаді.
3.4	В рамках святкування “Дня Міста”/“Дня громади” запровадити щорічний конкурс (премії) – «Волонтер року», «Краща волонтерська організація року», «Кращий благодійник року», «Кращий ОСН року», «Краще ОСББ року», «Громадська організація року», які залучають волонтерів до проектів	- Профільні відділи/управління місцевої ради; - Організації та установи, що залучають до своєї діяльності волонтерів - Проекти міжнародної технічної допомоги тощо.	2023 2024 2025 2026 2027	- - - - -	- - - - -	- - - - -	Підвищення рівня активності жителів громади щодо волонтерської діяльності. Формування позитивного образу волонтера, популяризація волонтерського руху в громаді.
3.5	Здійснення інформаційної підтримки заходів, що проводяться на базі приміщень — міської ради чи комунальної власності організаціями та установами, що залучають до своєї діяльності волонтерів, а також поширення інформаційних продуктів розроблених в рамках цих заходів чи діяльності	- Профільні відділи/управління місцевої ради;	2023 2024 2025 2026 2027	- - - - -	- - - - -	- - - - -	Підвищення рівня поінформованості жителів щодо волонтерства та можливості долучення до нього. Формування позитивного образу волонтера. Сприяння залученню жителів, організацій та установ до волонтерської діяльності
3.6	Сприяння в організації та проведенні для жителів (у тому числі представників органів самоорганізації населення, активістів громадського руху) тренінгів, семінарів, навчань,	- Профільні відділи/управління місцевої ради;	2023 2024 2025 2026	- - - -	- - - -	- - - -	Підвищення рівня долученості жителів до волонтерства в громаді, самоорганізованості та

	засідань дискусійних клубів із актуальних питань волонтерської діяльності, соціального капіталу та згуртованості		2027	-	-	-	ініціювання волонтерських рухів.
3.7	Висвітлення інформації про волонтерську діяльність в громаді на телебаченні, радіо, друкованих виданнях, інтернет-порталів та веб-сторінках громади, в інших засобах масової інформації та інтернет-ресурсах з якими співпрацює громада	- Профільні відділи/управління місцевої ради; - Комунальні організації та заклади, що залучають до своєї діяльності волонтерів	2023 2024 2025 2026 2027	- - - - -	- - - - -	- - - - -	Підвищення рівня поінформованості жителів щодо волонтерства та можливості долучення до нього. Формування позитивного образу волонтера.
4. Забезпечення системної участі організацій та установ, що залучають волонтерів до формування та вирішення питань місцевого значення, а також посилення комунікації між собою та з органами місцевого самоврядування, розвиток волонтерських мереж							
4.1	Забезпечення щорічного розгляду на засіданні виконавчого комітету міської ради питання про стан розвитку волонтерства з визначенням кола проблем та затвердження конкретних заходів щодо їх розв'язання за участю представників організацій та установ, що залучають до своєї діяльності волонтерів.	- Місцева рада; - Виконавчий комітет місцевої ради;	2023 2024 2025 2026 2027	- - - - -	- - - - -	- - - - -	Створення умов для презентації та обговорення ключових показників розвитку волонтерства в громаді з органами місцевого самоврядування та забезпечення можливості оперативного вирішення проблеми пов'язаних з розвитком волонтерства
4.2	Включення організацій та установ, що залучають до своєї діяльності волонтерів до роботи у складі оргкомітетів, експертних та робочих груп, консультативно-дорадчих органів при органах місцевого самоврядування	Місцева рада; Виконавчий комітет місцевої ради; - Профільні відділи/управління місцевої ради;	2023 2024 2025 2026 2027	- - - - -	- - - - -	- - - - -	Забезпечення системної участі організацій та установ, що залучають волонтерів до формування та вирішення питань місцевого значення
4.3	Посилення комунікації та врахування думки організацій та установ, що залучають до своєї діяльності волонтерів шляхом проведення	- Місцева рада; - Виконавчий комітет місцевої ради;	2023 2024 2025 2026	- - - -	- - - -	- - - -	Проведення системних комунікацій та врахування думки організацій та

	публічних консультацій по суспільно важливим питанням пов'язаних з волонтерською діяльністю, а також проведення громадських обговорень, слухань, засідань у форматі «круглого столу» тощо з актуальних питань громади та гуманітарних потреб.	- Депутатські комісії місцевої ради; - Профільні відділи/управління місцевої ради;	2027	-	-	-	установ, що залучають волонтерів в рішеннях органів місцевого самоврядування пов'язаних з волонтерською діяльністю
4.4	Визначити посадову особу та відділ/управління в міській раді відповідальну за координацію, допомогу та комунікацію з організаціями та установами, що залучають до своєї діяльності волонтерів	- Місцева рада - Голова міської, сільської, селищної ради	2023 2024 2025 2026 2027	- - - - -	- - - - -	- - - - -	Посилення значення волонтерства в діяльності органів місцевого самоврядування та житті громади.
4.5	Проведення слухань та обговорень в постійних депутатських комісіях ради щодо виконання цільової Програми з сприяння розвитку волонтерства за участю організацій та установ, що залучають до своєї діяльності волонтерів	- Депутатські комісії місцевої ради; - Секретар місцевої ради	2023 2024 2025 2026 2027	- - - - -	- - - - -	- - - - -	Створення умов для презентації та обговорення ключових показників реалізації Програми та можливості оперативного редагування заходів в ній
4.6	Запровадження інституту уповноваженого з питань волонтерства зі складу волонтерів	- Голова міської, сільської, селищної ради	2023 2024 2025 2026 2027	- - - - -	- - - - -	- - - - -	Забезпечення представництва інтересів організацій та установ, що залучають волонтерів. Оперативне вирішення питань пов'язаних з волонтерством на рівні органів місцевого самоврядування
4.7.	Включення в муніципальні соціологічні опитування за участі громади або ті, які проводяться на замовлення або за сприяння органів місцевого самоврядування, питань участі жителів у волонтерській діяльності	- Місцева рада; - Виконавчий комітет місцевої ради; - Профільні відділи/управління місцевої ради; - Комунальні установи та організації	2023 2024 2025 2026 2027	- - - - -	- - - - -	- - - - -	Об'єктивні відомості про ставлення та залученість жителів у волонтерську діяльність

